

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Over abonnees en gebruikers in het bel-me-niet-register

Zwenne, G.J.

Citation

Zwenne, G. J. (2012). Over abonnees en gebruikers in het bel-me-niet-register. *Privacy & Compliance : Tijdschrift Voor De Praktijk*, (3-4), 26-27. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20008>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20008>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

OVER ABONNEES EN GEBRUIKERS IN HET BEL-ME-NIET-REGISTER

Gerrit-Jan Zwenne*

■ Op 1 oktober 2009 trad de wet in werking waarmee bel-me-niet-register werd ingesteld. In het register kunnen abonnees zich voor onbepaalde tijd inschrijven als ze niet meer ongevraagd willen worden gebeld door bedrijven met aanbiedingen of door goede doelen met een verzoek om donaties. Om ervoor te zorgen dat deze abonnees inderdaad niet meer worden gebeld, moeten deze bedrijven en goede doelen hun belbestanden vervolgens opschonen ('ontdubbelen') aan de hand van het register. De abonnees die in het register zijn opgenomen, moeten worden verwijderd uit het belbestand.

De regels voor het bel-me-niet register en het ontdubbelen van belbestanden zijn te vinden in artikel 11.7, vijfde tot en met twaalfde lid, van de Telecommunicatiewet ('Tw') en in het Besluit bel-me-niet-register.¹ OPTA houdt toezicht op de naleving ervan en doet dat, zo blijkt uit meer dan een handvol boetesluitingen, voortvarend.

In de desbetreffende bepalingen heeft, zo blijkt uit artikel 11.8 Tw, de wetgever ervoor gekozen om de bescherming van de bel-me-niet-regels te beperken tot abonnees die natuurlijke personen zijn. De regels beschermen alleen de natuurlijke personen die het telefoonabonnement zijn aangegaan waarvan gebruik wordt gemaakt om het telemarketinggesprek te voeren.² De consequentie van deze keuze is dat de bescherming zich niet ook uitstrekt tot degenen die gebruik maken van het telefoonabonnement van een ander. Het gaat dan bijvoorbeeld om de familieleden van de abonnee of diens huisgenoten, de bewoners van een bejaardentehuis, werknemers met een mobiele

telefoon van de zaak, enz. Al deze gebruikers kunnen de telefoonnummers waarvan zij gebruik maken niet in het bel-me-niet-register doen opnemen. Evenmin kunnen zij aanspraak erop maken dat deze nummers worden verwijderd uit belbestanden. En dat niet omdat deze gebruikers over het hoofd zijn gezien maar omdat de wetgever, anders dan waar het ging om de regels met betrekking tot commerciële e-mailberichten, daarvoor nadrukkelijk heeft gekozen.³

Onlangs is het bel-me-niet-register geëvalueerd. Een van de naar aanleiding daarvan gedane aanbevelingen is om de wettelijke systematiek aan te passen en ook gebruikers niet zijnde abonnees onder de bescherming van de telemarketingregels te brengen.⁴ In zijn reactie daarop neemt de minister deze aanbeveling echter niet over. Dit omdat volgens hem uit de evaluatie is gebleken dat de beheerder van het bel-me-niet-register in de praktijk wél toestaat dat ook anderen dan abonnees zich inschrijven in het register. Er is, lijkt de minister te willen zeggen, geen probleem en er is dus evenmin behoefte aan een oplossing.⁵

Voorzover het gaat om abonnees en gebruikers, en telemarketeers, heeft de minister wellicht gelijk. In de evaluatie is gebleken dat in de praktijk ook anderen dan de abonnees zich kunnen inschrijven in het bel-me-niet-register, hoewel de wettelijke systematiek daarin niet voorziet. Echter, als de abonnees en gebruikers zich daarin kunnen vinden, en als de telemarketeers daartegen geen bezwaar maken, is er wat hen betreft waarschijnlijk geen probleem.

Dit is minder vanzelfsprekend als het gaat om de beheerder van het bel-me-niet-register. Zelfs als we nog enig begrip ervoor zouden opbrengen dat de beheerder

* **Gerrit-Jan Zwenne** is hoogleraar recht en de informatiemaatschappij aan de Universiteit Leiden en advocaat te Den Haag, in welke hoedanigheid hij ook cliënten adviseert die gebruik maken van telemarketing.

Gerrit-Jan Zwenne

in de praktijk veel meer gegevens opneemt dan de wet toestaat, dan nog neemt dat niet weg dat hij daarmee handelt in strijd met de bel-me-niet-regels. Of om preciezer te zijn artikel 11.7, zesde, zevende en achtste lid, Tw en artikel 15, eerste t/m vierde lid, Besluit bel-me-niet-register, waaruit volgt dat in het register alleen gegevens over abonnees mogen worden opgenomen.⁶ En, omdat er als gevolg daarvan toch wel serieus te nemen twijfels kunnen zijn over de integriteit van het register, is niet uitgesloten dat de beheerder zich op enig moment daarvoor zal moeten verantwoorden, misschien zelfs aansprakelijk blijkt te zijn voor de schade die het gevolg daarvan is.

Een daarmee verband houdend, zo mogelijk nog groter probleem betreft het toezicht op de naleving van de regels. OPTA heeft inmiddels meer dan een handvol boetes opgelegd aan bedrijven en goede doelen die hun belbestanden niet hebben opgeschoond of ontdebeld aan de hand van het bel-me-niet-register. Echter, als er twijfels zijn over de integriteit van de in het bel-me-niet-register opgenomen gegevens, is het maar de vraag of de

toezichthouder kan hard maken dat er inderdaad sprake is van een overtreding. In elk geval zal het voor hem lastig worden om te bepalen wat de omvang was van deze overtreding. Want van een overtreding kan alleen sprake zijn als er abonnees zijn gebeld die hun telefoonnummers hebben laten opnemen in het bel-me-niet-register. Als er, zoals de minister in zijn reactie op de evaluatie stelde, ook anderen dan abonnees telefoonnummers in het register hebben laten opnemen, kan er geen sprake zijn van een overtreding van de regels wanneer deze personen worden gebeld. Vanzelfsprekend kan OPTA daaraan niet voorbij gaan in zijn boetebesluiten. Evenmin kan de bestuursrechter dat als hij deze boetebesluiten beoordeelt. Al was het maar omdat op grond van het legaliteitsbeginsel de overtreding van een verplichting, voor zover daarvoor een wettelijke grondslag ontbreekt, niet kan en mag leiden tot boeteoplegging.⁷ ■

Op deze tekst is een CreativeCommons Licentie (by-nc-nd 2.5 Netherlands) van toepassing; zie voor gebruiksvoorwaarden: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5>

1 *Stb.* 2009, 129.

2 Vgl. art. 1.1, onder p, Tw; Van Aarnhem 2009 (*T&C Telecomrecht*), art. 1.1, aant. 16.

3 Waar het gaat om ongevraagde commerciële elektronische communicatie zonder menselijke tussenkomst ('spam') kiest de (Europese) wetgever er wél uitdrukkelijk voor om ook gebruikers te brengen onder de bescherming van de desbetreffende bepalingen, zijnde art. 11.7, eerste t/m vierde lid, Tw. Waar het gaat om telemarketing kiest onze nationale wetgever er echter voor om uit te gaan van de abonnee. Zie *Kamerstukken II* 2011/12, 32 549, nr. 3, p. 75-76, alsmede art. 2, zevende lid, van Richtlijn 2009/136/EG.

4 Van Mill e.a., Eindrapport Evaluatie Bel-me-niet register, Den Haag 2012, p. 7-8.

5 Vgl. *Kamerstukken II* 2012/12, 27 879, nr. 42, p. 3.

6 Zie art. 11.7, zesde en zevende lid, Tw.

7 Art 5.4 Awb en art. 7 EVRM; EHRM 25 mei 1993 (*Kokkinakis/Griekenland*); zie voor een uitgebreidere analyse van de bel-me-niet- en telemarketingboetebesluiten van OPTA: G.-J. Zwenne & M. van Hooijdonk, 'Kanttekeningen bij de handhaving van telemarketingregels', *Mediaforum* 2012/6, p. 186 t/m 192.